

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler: Anne Marie Abotnes
Telefon: 46803662
Seksjon: Utviklingsseksjonen
Vår referanse: 16/12491
Deres referanse:
Vår dato: 10.11.2016
Deres dato:

Att:

HØRINGSSVAR PÅ FORSLAG TIL ENDRINGER I HAVRESSURSLOVEN § 22 OM SPORTS- OG REKREASJONSFISKE OG TIL NY FORKRIKT OM TURISTFISKEVIRKSOMHETER

1. Innledning

Det vises til høringsnotat av 28. september 2016 om *Forslag til endringer i havressursloven § 22 om sports- og rekreasjonsfiske og til ny forskrift om turistfiskevirksomheter m.v.* med høringsfrist 9. november 2016. Det vises også til *Fiskeridirektøren sin høringsuttalelse til arbeidsgrupperapport om turistfiske i sjø* i brev av 9. desember 2011 til Fiskeri- og kystdepartementet.

I utarbeidelsen av Fiskeridirektoratets høringsuttalelse har en rekke tilsatte i Fiskeridirektoratet bidratt, herunder Fiskeridirektoratets regionale kontorer.

2. Generelt

Hvordan kystsonen skal brukes får stadig større fokus. Bakgrunnen for dette er et ønske om å benytte kystsonen til svært mange aktiviteter, som i sin tur også skaper en kamp om plass og press på ressursene i kystsonen. Det har på samme tid blitt stadig mer fokus på rekreasjonsfiske (fritids- og turistfiske). Rekreasjonsfisket er en aktivitet vi har liten kunnskap om, blant annet med hensyn til omfanget (antall deltakere), fangstmønster (tid og sted), fangsttinnings og uttak av de marine ressursene. Fiskeridirektoratet er positiv til at det startes opp et arbeid som har som formål å gi mer kunnskap om turistfiske i Norge.

Turistfiskerieringen har vokst de senere årene, og er blitt en viktig aktivitet i en rekke lokalsamfunn. For å sikre en lønnsom næring i lang tid fremover er turistfiskerieringen avhengig av fisket drives bærekraftig, og i den sammenheng er det behov for å få kunnskap om uttaket av ressurser fra havet.

De foreslåtte tiltakene har som formål å innhente mer kunnskap om det ressursuttaket i sjøen som turistfiskebedriftene representerer. Turistfiskerieringen er sammensatt og organiseringen varierer fra den «uorganiserte» formen for turistfiske som campingvogn- og bobilturister er, til den «organiserte» formen hvor en har avtale med reiseselskap eller utleier. Tiltakene som foreslås i rapporten gjelder det næringsrettede turistfisket, som utgjør en ukjent andel av det totale turistfisket i sjø som utenlandske turister driver i norske farvann. Selv om målgruppen er begrenset til turistfiskevirksomheter, er Fiskeridirektoratet positiv til at det er startet et

arbeid med å utvikle forvaltningstiltak knyttet til turistfiske. Som vist til organiseres turistfiskerieringen på mange ulike måter, samtidig som næringen vil utvikle seg over tid. Fiskeridirektoratet er enig i at det er hensiktsmessig å starte med turistfiskevirksomheter, en del av næringen som det er rimelig greit å få oversikten over. Tiltakene kan deretter gradvis utvides etter hvert som vi får ytterligere kunnskap om næringen og dens organisering, samt hvordan de foreslåtte tiltakene virker.

3. Kommentarer til foreslåtte forvaltningstiltak

Registrering av turistfiskevirksomheter og fangstrapportering er tiltak som har som formål å gi en bedre oversikt over næringen, og til innhenting av fangstinformasjon. Omfanget av ordningen vil slik den er foreslått gi et hensiktsmessig grunnlag for å gjennomføre utvalgsundersøkelser i regi av Havforskningsinstituttet. På sikt ser vi for oss at ordningen kan utvides og gi et bedre grunnlag for å vurdere hvilke forvaltningstiltak som er hensiktsmessige i turistfiskerieringen og et bedre grunnlag for å sikre at ressursuttaket ikke er utenfor bærekraftige rammer.

3.1 REGISTRERING AV TURISTFISKEVIRKSOMHETER

Det foreslås å innføre registreringsplikt for turistfiskevirksomheter. Virksomhetene skal registreres i Fiskeridirektoratets register over turistfiskevirksomheter.

Med turistfiskevirksomheter menes virksomheter som

- a) driver næringsvirksomhet basert på turistfiske i sjø og som disponerer to eller flere fartøyer for utleie til fisketurister eller disponerer ett eller flere fartøyer som tar turister med på fiske, og*
- b) er registrert i merverdiavgiftsregisteret, jf. lov om merverdiavgift.*

Det foreslås videre at registeret skal inneholde opplysninger om organisasjonsnummer, navn, adresse, telefonnummer, e-postadresse og navn og adresse for styreformann og daglig leder. Dersom utøvelsen av turistfiskevirksomheten foregår et annet sted enn adressen til virksomheten, skal også denne adressen oppgis. Videre skal det gis opplysninger om utleiefartøy, antall sengeplasser, anlegg, fiskeutstyr- og fasiliteter mv. som turistfiskevirksomheten disponerer.

Fiskeridirektøren var i sin høringsuttalelse av 9. desember 2011 positiv til en obligatorisk registrering av turistfiskebedrifter. Forslaget innebærer at registeret vil omfatte deler av den «organiserte» delen av næringen, uten at vi kjenner til hvor stor andel vi treffer. Med dette utgangspunktet kan vi bygge erfaringer, for deretter å ha muligheten til å kunne utvide ordningen til å gjelde ytterligere av den organiserte næringen.

I høringsforslaget er det foreslått at turistfiskevirksomheter som her to eller flere fartøyer skal registrere seg. Virksomheter som her ett fartøy, men en omsetning som overstiger kr. 50.000 vil ikke være registreringspliktig. Dette kan føre til at turistfiskevirksomheter som har høy inntekt av å leie ut et fartøy ikke er pålagt å registrere seg. Fiskeridirektoratet foreslår følgende endring i § 1 Virkeområde;

«Med turistfiskevirksomheter menes virksomheter som

- a) er registrert i merverdiavgiftsregisteret, jf. lov om merverdiavgift, og*
- b) har inntekt fra næring basert på turistfiske i sjø på minst kr. 50.000 per kalenderår, og*
- c) disponerer ett eller flere fartøyer for utleie til fisketurister eller disponerer ett eller flere fartøyer som tar turister med på fiske.*

I høringsuttalelse av 9. desember 2011 viser fiskeridirektøren til at «*Et slikt register kan eventuelt legges til Fiskeridirektoratet, for eksempel til kjøperregisteret dersom det ikke finnes allerede eksisterende registre informasjonen kan knyttes opp til*». Ved en eventuell oppretting av et register over turistfiskevirksomheter, vil Fiskeridirektoratet gjennomføre nødvendige prosesser som danner grunnlaget for utvikling og oppstart av et register. Det vil også være hensiktsmessig å ha en gjennomgang av hvilken informasjon som skal legges inn i registeret. Videre må vi vurdere hvordan virksomhetene skal registrere seg, for å gjøre registreringsoppgaven så enkel som mulig. I utgangspunktet vil vi arbeide for en registreringsløsningen som lar så mye som mulig gjøres elektronisk. Løsningen må også gjøre det enkelt å melde oppdateringer, som for eksempel endringer knyttet til fartøyene virksomheten har. Det vil være hensiktsmessig at bedriftenes koordinater registreres, slik at Fiskeridirektoratet kan gi en oversikt over turistfiskevirksomhetene i sin kartløsning.

Departementet ber også om høringsinstansenes syn på hvordan det foreslåtte regelverket kan gjøres kjent for turistfiskevirksomheter. Dette dreier seg om aktivitet for å gjøre virksomhetene kjent med at de er pålagt å registrere seg i Fiskeridirektoratets register over turistfiskevirksomheter. Fiskeridirektoratet er enige i at det er hensiktsmessig at reiselivsorganisasjonene og Fiskeridirektoratet samarbeider om å informere næringen. Fiskeridirektoratets regioner har i sitt arbeid opparbeidet seg kunnskap om etablerte turistfiskevirksomheter. Når et register er på plass vil vi ha muligheten til å nå ut med informasjon og veilede om gjeldende fiskeriregelverk til de registrerte virksomhetene. Siden vi også har en oversikt over hvor virksomhetene er lokalisert, kan det i de tilfellene det er nødvendig og hensiktsmessig, gis lokalt tilpasset informasjon. I høringsnotatet foreslås det at turistfiskevirksomhetene skal pålegges å informere turistene om regelverket for rekreasjonsfiske. Informasjon og veiledning fra myndighetene om fiskeriregelverket blir derfor nyttig for virksomhetene som skal overholde denne plikten.

3.2 RAPPORTERING AV FANGST

Det foreslås at «Turistfiskevirksomheter skal rapportere fangstene til Fiskeridirektoratet. Rapporteringen skal differensieres på fiskeslag og inneholde en oversikt over enten antall fisk eller kvantum i kg. Rapporteringen skal gjøres en gang pr. måned, med mindre det ikke foreligger fangst. Fiskeridirektoratet kan gi utfyllende bestemmelser om rapporteringen. Fiskeridirektoratet kan også for korte perioder gi forskningsinstitusjoner tillatelse til å pålegge et begrenset antall turistfiskevirksomheter å delta i representative utvalgsundersøkelser som gjøres i forskningsøyemed.»

Fiskeridirektoratet er positiv til en ordning som kan fremskaffe informasjon om turistfiskevirksomhetenes ressursuttak. For at Fiskeridirektoratet skal kunne håndtere ytterligere datainnsamling bør rapporteringen til Fiskeridirektoratet skje elektronisk, og det er nødvendig å sikre elektroniske systemer som kommuniserer med hverandre. Ved en eventuell innføring av plikt for turistfiskevirksomheter til å rapportere fangst, bør det gjennomføres en prosess som legger grunnlaget for hva som skal rapporteres og hvordan. Vi er enig i at Fiskeridirektoratet i samarbeid med Havforskningsinstituttet og evt. andre forskningsinstitusjoner bør gjøre et utfyllende arbeid mht. hva som skal være kravene i rapporteringsplikten.

I høringsforslaget foreslås det at registrerte turistfiskevirksomheter skal rapportere fangst til Fiskeridirektoratet en gang i måneden, og en ser for seg at den enkelte fisketurist får anledning til å registrere fangsten sin så raskt som mulig etter endt fisketur ved hjelp av en elektronisk løsning. Ved elektronisk rapportering vil det være mest naturlig at data som blir

lagt inn i det elektroniske systemet kontinuerlig viderefremmes til Fiskeridirektoratet. Også av kontrollmessige hensyn vil en månedlig rapportering være for sjelden. Ved kontinuerlig rapportering kan Fiskeridirektoratets regioner drive fortløpende kontroller, og dataene de har tilgjengelig vil til enhver tid være oppdaterte.

Fiskeridirektoratet foreslår at § 3 får følgende ordlyd;
«Turistfiskevirksomheter skal rapportere fangstene til Fiskeridirektoratet. Fiskeridirektoratet gir utfyllende bestemmelser om rapporteringen, herunder om innhold og omfang. Fiskeridirektoratet kan også for korte perioder gi forskningsinstitusjoner tillatelse til å pålegge et begrenset antall turistfiskevirksomheter å delta i representative utvalgsundersøkelser som gjøres i forskningsøyemed.»

Det vil bli behov for ressurser til arbeidet med å etablere et register over turistfiskevirksomheter og et system for fangstrapportering (utvikling av elektroniske løsninger) og til arbeidet med å fortløpende følge opp registreringen av turistfiskevirksomhetene og fangstrapporteringen.

3.2 VARIABEL UTFØRSELSKVOTE

Det foreslås at *«Dersom fisken eller fiskevaren er fanget i regi av en turistfiskevirksomhet som er registrert i Fiskeridirektoratets register over turistfiskevirksomheter, jf. forskrift om turistfiskevirksomheter, er det tillatt å føre ut 30 kg.»*

I brev av 9. desember 2011 viste fiskeridirektøren til at *«Utførselskvoten ble innført for å legge en demper på det mengdebaserte turistfisket. For at ordningen skal fungere etter hensikten, er en helt avhengig av at turistene oppfatter kvoteregelen som legitim. Den nåværende grensen på 15 kg er vurdert som tilstrekkelig for å ivareta turistenes ønske om å ta fangst med seg hjem, og er samtidig så restriktiv at den er tilpasset en reiselivsstrategi med fokus på den opplevelsesbaserte fisketurismen.»*

Dagens system er vel etablert i næringen. Variabel utførselskvote representerer store kontrollutfordringer og Fiskeridirektoratet tilrår ikke at en går inn på dette.

Dersom en likevel skulle innføre en variabel utførselskvote for å gi turistfiskevirksomhetene et insentiv til å registrere seg, bør en diskutere om det skal være mulig å registrere seg frivillig for de virksomhetene som ikke fyller kravet i §1 Virkeområde. Disse virksomhetene kan ønske å registrere seg for å kunne tilby gjestene sine en høyere utførselskvote. Det må vurderes om det er anledning til å forskjellsbehandle virksomheter som er pålagt å registrere seg og virksomheter som ikke er pålagt å registrere seg.

3.4 BEGRENSNINGER I HVOR MANGE GANGER DEN ENKELTE TURIST KAN UTFØRE FANGST

Departementet ber også om høringsinstansenes syn på regelen om at utførselskvoten gjelder innenfor en periode på 24 timer.

En endring til for eksempel 7 dager er først og fremst begrunnet i et ønske om å forhindre omfattende utførsel av fisk ved regelmessig (daglig) kryssing av grensen, og skal bidra til å redusere en form for fisketurisme som ikke er ønsket. Fiskeridirektoratet støtter en eventuell endring av regelen om perioden utførselskvoten gjelder innenfor.

3.5 KONTROLL

Frem til nå har turistfiskevirksomhetene ikke vært regulert. I en oppstartsfasen vil veiledningsarbeidet være sentralt. Det vil være nødvendig å gjøre virksomhetene kjent med at de er pålagt å registrere seg, og å gi informasjon om hvordan de registrerer seg og hvilke opplysninger som skal registreres. Det må også gis informasjon om plikten til å rapportere fangst (herunder hvilke opplysninger som skal rapporteres) og plikten til å informere turistene om regelverket for rekreasjonsfiske.

Virksomhetene vil bli pålagt å rapportere fangst og får en plikt til å informere turistene om regelverket. Kontroll av om bestemmelsene i regelverket følges bør være revisjonsbasert. En bør ha fokus på om virksomhetene har etablert et system som sikrer at turistene får gitt opplysninger om fangsten på en god og hensiktsmessig måte, et system for hvordan fangsten skal rapporteres til Fiskeridirektoratet og at virksomheten har etablerte rutiner for hvordan den skal informere turistene om gjeldende regelverk.

Vi har ingen øvrige merknader.

Med hilsen

Anne Kjos Veim
seksjonssjef

Anne Marie Abotnes
seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift

Mottakerliste:

Nærings- og fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Kopi til:

Aksel Eikemo

Anita Kjeilen Steinseide

Anne Kjos Veim

Hanne Rasch

Kristin Skurtveit

Lise Kvinnsland

Liv Holmefjord

Stein-Åge Johnsen

Trond Ottemo